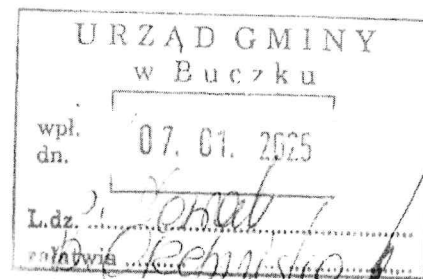

WOJEWODA ŁÓDZKI

RPS-I.431.18.2024

Łódź, 7 stycznia 2025 r.

Pan

Bronisław Węglewski

Wójt Gminy Buczek

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 pkt 1 oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów², w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Buczku³, adres: ul. Szkolna 3A, 98-113 Buczek, przeprowadzono kontrolę w zakresie realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej wynikającego z przywołanej ustawy. Ocenie podlegał stopień wywiązywania się przez Wójta Gminy Buczek z wykonywania ww. zadania zleconego z zakresu administracji rządowej, a w szczególności: terminowość i prawidłowość przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

Czynności kontrolne w trybie zwykłym przeprowadzono w okresie 12 listopada – 11 grudnia 2024 r. przez 2-osobowy zespół kontrolerów, będących pracownikami Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, w składzie:

1. Klaudyna Lekler-Lipińska – Inspektor Wojewódzki w Oddziale do Spraw Rodziny w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej (osoba pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów) na podstawie upoważnienia Nr 143/2024,
2. Monika Szewczyk – Inspektor Wojewódzki w Oddziale do Spraw Rodziny w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej (członek zespołu kontrolerów) na podstawie upoważnienia Nr 144/2024.

Upoważnienia do kontroli zostały wydane przez Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, działającego z

¹ (Dz. U. z 2020 r. poz. 224)

² (Dz. U. z 2023 r., poz. 1993), dalej: ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

³ Dalej: GOPS lub Ośrodek

upoważnienia Wojewody Łódzkiego. Kontrolujący dokonali wpisu do książki kontroli GOPS w Buczku pod poz. 1/2024 r.

I. Uregulowania prawne i ocena prawidłowości zapisów w dokumentacji, na podstawie której Wójt Gminy Buczek - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Buczku, realizuje zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

W okresie objętym kontrolą funkcję Wójta Gminy Buczek pełnił Pan Bronisław Węglewski⁴. Kontrolowana problematyka została unormowana w Statucie Ośrodka, nadanym Uchwałą NR XV/115/2016 Rady Gminy Buczek z dnia 16 marca 2016 r. oraz Regulaminie Organizacyjnym, wprowadzonym Zarządzeniem Nr 54/2023 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Buczku z dnia 29 grudnia 2023 r. Ww. dokument określa zadania i kompetencje pracowników zatrudnionych na stanowisku do spraw obsługi funduszu alimentacyjnego.

Kontrolujący ustalili, że Wójt Gminy Buczek powierzył realizację zadań wynikających z ww. ustawy Kierownikowi GOPS w Buczku, któremu wydał upoważnienie do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego⁵. Podczas działań kontrolnych, ustalono iż w całym okresie kontrolowanym, tj. od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r. funkcję kierownika Ośrodka pełniła i pełni nadal Pani Monika Nowak. Z dokumentacji poddanej do kontroli wynika, iż Wójt Gminy Buczek 22.01.2016 r. upoważnił pracownika GOPS w Buczku - inspektora ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego Panią Małgorzatę Grabarczyk - do przesyłu zadłużeń dłużników alimentacyjnych do biur informacji gospodarczej oraz podejmowania wszelkich czynności wynikających z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Pracownik posiadał również upoważnienie do przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych i odbierania oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych.

GOPS w Buczku, zgodnie z art. 15 ust. 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zawarł umowę licencyjną na 2023 rok na oprogramowanie do obsługi Funduszu Alimentacyjnego (FA).

Kontrolowane rozwiązania organizacyjne podmiotu realizującego zadanie w zakresie funduszu alimentacyjnego nie naruszają treści art. 8b ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

⁴ Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza.

⁵ Zarządzenie NR 15/2023 Wójta Gminy Buczek z dnia 2 stycznia 2023 r.

II. Terminowość i prawidłowość przyznawania – zgodnie z przepisami ustawy ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prawidłowość prowadzonych działań wobec dłużników alimentacyjnych – zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁶

Ośrodek prowadzi papierowy rejestr złożonych wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Kontrolujący zweryfikowali dane zawarte w rejestrach papierowych. W rejestrze złożonych wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego zarejestrowano 10 wniosków, wnioski zostały złożone w formie papierowej (7 wniosków) i elektronicznej (3 wnioski). Wszystkie wnioski poddane kontroli zostały prawidłowo wypełnione przez wnioskodawców. Do skontrolowanych wniosków były dołączone dokumenty dotyczące dochodów oraz inne dokumenty wymagane, stosowne do wnioskowanych świadczeń. Skontrolowane wnioski w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego każdorazowo były weryfikowane z danymi Centralnej Bazy Beneficjentów (w ramach Emp@tii). Wskazane we wniosku dane osobowe – tj. imię, nazwisko, data urodzenia/zgonu, numery PESEL, stopień pokrewieństwa, były każdorazowo weryfikowane w systemie „Emp@tia” przez osobę prowadzącą postępowanie administracyjne w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Organ prawidłowo ustalał prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Wszystkie poddane kontroli decyzje administracyjne były odbierane przez strony w siedzibie GOPS lub doręczane za pośrednictwem operatora pocztowego.

Czynnościom kontrolnym poddano 100% złożonych wniosków dotyczących przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Skontrolowano decyzje administracyjne o numerach:

1. GOPS/000013/FA/11/2023,	6. GOPS/000008/FA/10/2023,
2. GOPS/000011/FA/10/2023,	7. GOPS/000007/FA/10/2023,
3. GOPS/000010/FA/10/2023,	8. GOPS/000006/FA/10/2023,
4. GOPS/000009/FA/10/2023,	9. GOPS/000005/FA/10/2023,
5. GOPS/000012/FA/10/2023,	10. GOPS/000004/FA/10/2023.

Na podstawie analizy przedłożonych do kontroli wniosków i zgromadzonych dokumentów niezbędnych do ustalenia uprawnienia do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalono, że wnioski te zostały rozpatrzone, a decyzje administracyjne wydane z zachowaniem ustawowych terminów określonych w KPA oraz ustawie o pomocy

⁶ (Dz. U. z 2022 r., poz.2000 ze zm.) dalej: Kodeks lub KPA

osobom uprawnionym do alimentów. W wyniku analizy skontrolowanych spraw z zakresu funduszu alimentacyjnego, we wszystkich skontrolowanych wnioskach stwierdzono **nieprawidłowość** w zakresie braku oświadczenia wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, innych niż dłużnik alimentacyjny (§ 2 pkt 8 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawie o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego)⁷. Kontrolujący ustalili również, iż w podstawie prawnej decyzji, Ośrodek nie wskazał art. 23 ust.1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Pracownik wydający decyzje administracyjne nie wskazał w sentencji decyzji sposobu wypłaty realizacji świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Kontroli poddano również prawidłowość prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych - zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, weryfikując 6 postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, co stanowi 100% dłużników, w stosunku do których Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Buczku jest organem właściwym dłużnika:

1.GOPS.SR.536.15.2023,	2.GOPS.SR.536.14.2023,	3.GOPS.SR.536.13.2023,
4.GOPS.SR.536.12.2023,	5.GOPS.SR.536.16.2023,	6.GOPS.SR.536.9.2023.

Podczas kontroli spraw dotyczących prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych ustalono:

- w sprawie **GOPS.SR.536.15.2023** – Ośrodek otrzymał wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego 28.02.2023 r. Dłużnik pismem z 15.03.2023 r. został wezwany w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania od ww. oświadczenia majątkowego. Dłużnik odebrał wezwanie 16.03.2023 r. i stawiał się w Ośrodku 17.03.2023 r. Został przeprowadzony wywiad alimentacyjny, dłużnik złożył również oświadczenie majątkowe. Z wywiadu alimentacyjnego wynika, iż ww. jest zarejestrowany jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku w Powiatowym Urzędzie Pracy⁸ w Łasku. Dłużnik oświadczył również, iż utrzymuje się z prac dorywczych. Kontrolujący w aktach sprawy nie odnotowali wniosku do PUP o aktywizację zawodową ww. dłużnika alimentacyjnego, co należy uznać za **nieprawidłowość**.

- w sprawie **GOPS.SR.536.14.2023** – GOPS w Buczku 18.09.2023 r. otrzymał wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Dłużnik został wezwany do Ośrodka

⁷ (Dz. U. z 2015 poz. 1905), (Dz. U. z 2023 r. poz. 1341)

⁸ Dalej: PUP lub urząd pracy

19.10.2023 r. celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego. Wezwanie zostało odebrane przez dłużnika 20.10.2023 r. Dłużnik alimentacyjny stawiał się w Ośrodku 24.10.2023r., udzielił wywiadu alimentacyjnego i złożył oświadczenie majątkowe. Z wywiadu alimentacyjnego wynika, iż dłużnik przebywa w schronisku dla bezdomnych, nie posiada stałych dochodów. Jest zarejestrowany w PUP w Pajęcznie jako osoba bezrobotna. Kontrolujący w aktach sprawy nie odnotowali wniosku o aktywizację dłużnika alimentacyjnego, co należy uznać za **nieprawidłowość**.

- w sprawie **GOPS.SR.536.13.2023** – GOPS w Buczku otrzymał 3.03.2023 r. wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. W dniu 15.03.2023 r. Ośrodek wysłał wezwanie w celu przeprowadzenia z dłużnikiem wywiadu alimentacyjnego. Dłużnik odebrał wezwanie 16.03.2023 r. i stawiał się w Ośrodku. W dniu 24.03.2023 r. został przeprowadzony wywiad alimentacyjny oraz zostało odebrane oświadczenie majątkowe. Z wywiadu alimentacyjnego wynika, iż dłużnik alimentacyjny jest zatrudniony na ¼ etatu umowy o pracę. Dłużnik oświadczył również, iż posiada zajęcie komornicze i komornik potrąca kwoty z wynagrodzenia na poczet spłaty wypłacanych przez GOPS w Buczku świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

- w sprawie **GOPS.SR.536.12.2023** – Ośrodek w Buczku 18.10.2023 r. otrzymał wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Pismem z 9.11.2023 r. dłużnik alimentacyjny został wezwany w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego. Wezwanie dłużnik odebrał 15.11.2023 r. i tego samego dnia stawiał się w Ośrodku. Został przeprowadzony wywiad alimentacyjny z dłużnikiem oraz odebrano oświadczenie majątkowe. Z wywiadu alimentacyjnego wynika, iż dłużnik alimentacyjny jest osobą bezrobotną niezarejestrowaną w urzędzie pracy. Kontrolujący w aktach sprawy nie odnotowali pisma o zobowiązaniu dłużnika do zarejestrowania się w urzędzie pracy, co należy uznać za **nieprawidłowość**.

- w sprawie **GOPS.SR.536.16.2023** – Ośrodek 27.10.2023 r. otrzymał wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Pismem z 9.11.2023 r. GOPS w Buczku wezwał dłużnika alimentacyjnego w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego. Dłużnik wezwanie odebrał 14.11.2023 r., ale nie zgłosił się do Ośrodka. Kontrolujący ustalili, iż w aktach sprawy znajduje się prawomocna decyzja GOPS/000008/740/03/2018 z 26.03.2018 r. uznająca ww. dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

- w sprawie **GOPS.SR.536.9.2023** – GOPS w Buczku w dniu 15.03.2023 r. wezwał dłużnika alimentacyjnego w celu przeprowadzenia wywiadu oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Dłużnik nie zgłosił się na wezwanie. Kontrolujący ustalili, iż w aktach sprawy

znajduje się prawomocna decyzja GOPS/000025/740/03/2012 uznająca ww. dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

W odniesieniu do kontrolowanego obszaru stwierdzono ponadto, że organ właściwy dłużnika alimentacyjnego wypełniał obowiązek nałożony przez art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Jednakże nie przekazywał systematycznie informacji o zadłużeniach dłużników alimentacyjnych, wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Zadłużenia przekazywane były w styczniu, marcu, maju, kwietniu i we wrześniu 2023r. Należy nadmienić, iż aktualizację zobowiązań dłużników alimentacyjnych dokonuje się po każdej wypłacie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wpłatach dokonanych przez dłużników alimentacyjnych, komorników sądowych i skarbowych oraz po stwierdzeniu nienależnie pobranych świadczeń przez osoby uprawnione. Wobec czego dane o zadłużeniach dłużników alimentacyjnych winny być przesyłane co miesiąc, celem aktualizacji zadłużenia oraz odsetek od zadłużenia. W związku z powyższym, w skontrolowanych sprawach z zakresu postępowań wobec dłużników alimentacyjnych stwierdzono **nieprawidłowość** polegającą na braku systematycznej realizacji art. 8a ust. 1 pkt. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. GOPS w Buczku nie posiadał konta w Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz.U. z 2019 r. poz. 55, 912, 1214 i 1802 oraz z 2020 r. poz. 1747)⁹ w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Wyżej wymieniony przepis wszedł w życie 1 grudnia 2021 roku. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Buczku ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

III. Kontrolowanie poprawności danych przekazywanych w sprawozdania rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego zrealizowanych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin, jak również z realizacji w województwie łódzkim zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Zweryfikowano rzetelność sporządzanych sprawozdań, przekazywanych za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej¹⁰. Weryfikacji danych dokonano na podstawie zestawienia środków zrealizowanych w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. Skontrolowano sprawozdania rzeczowo – finansowe z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w kolejnych miesiącach II kwartału 2023 r. w oparciu o raporty

⁹ Dalej: KRZ

¹⁰ Dalej: CAS

z systemu dziedzinnowego. Wykazana w CAS liczba wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych miesiącach kwartału jest tożsama z raportem „zestawienia realizacji świadczeń” wygenerowanym w systemie dziedzinnowym. Kontrolujący nie wnoszą zastrzeżeń do zweryfikowanych sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

IV. Efektywność realizacji zadania w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego

W 2023 r. Wójt Gminy Buczek otrzymał dotację z budżetu państwa na realizację zadania z zakresu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego w wysokości 67 416,54 zł. W okresie kontrolowanym świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznano 10 decyzjami administracyjnymi. Wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osób uprawnionych były realizowane w formie przelewu na konto bankowe i w formie wypłaty w kasie banku. Z zakresu realizacji świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2023 roku Ośrodek nie wydał żadnej decyzji odmawiającej prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego. W okresie kontrolowanym do GOPS w Buczku nie wpłynęła żadna skarga na postępowania prowadzone przez organ w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Na podstawie dokonanych ustaleń, prowadzone przez Wójta Gminy Buczek postępowania administracyjne w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami. Za nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli odpowiada Kierownik Ośrodka i pracownik realizujący kontrolowane zadanie.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego z 13 grudnia 2024 r. nie wpłynęły zastrzeżenia. Ustawowy termin na wniesienie umotywowanych pisemnych zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego upłynął 24 grudnia 2024 r.

Działając na podstawie art. 47 ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami **zalecam:**

1. Przestrzeganie obowiązku przyjmowania wraz z wnioskiem o świadczenia z funduszu alimentacyjnego, oświadczenia wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, innych niż dłużnik alimentacyjny, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityk Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku,

zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1467);

2. W stosunku do dłużników alimentacyjnych – podejmowanie wszelkich działań wynikających z rozdziału 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - *Zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych*, tak aby przynosiły one wymierne rezultaty w regulowaniu zobowiązań wobec funduszu alimentacyjnego;

3. Dołożenie staranności przy systematycznym przekazywaniu do biur informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, wynikających z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r., poz. 1993);

4. Założenie konta i zamieszczanie w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz.U. z 2019 r. poz. 55, 912, 1214 i 1802 oraz z 2020 r. poz. 1747), w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie informuję, że na podstawie art. 49 ww. ustawy, należy poinformować Kierownika jednostki kontrolującej o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Informacje w powyższym zakresie należy przekazać w terminie **30 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (ul. Żeromskiego 87, 90-502 Łódź). Korespondencję w tym zakresie należy przekazać za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka wskazując w treści pisma znak sprawy: **RPS-I.431.18.2024**.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka
Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej